

SOẠN BÀI LẶNG LẼ SA PA

Soạn bài lặng lẽ Sa Pa của Đọc Tài Liệu sẽ giúp bạn nắm vững kiến thức và trả lời câu hỏi trang 189 SGK Ngữ văn 9 tập 1

KIẾN THỨC CƠ BẢN

HƯỚNG DẪN SOẠN BÀI LẶNG LẼ SA PA

ĐỌC - HIỂU VĂN BẢN

LUYỆN TẬP

SOẠN BÀI LẶNG LẼ SA PA NGẮN NHẤT

TỔNG KẾT

Tài liệu **hướng dẫn soạn bài lặng lẽ Sa Pa** được Đọc Tài Liệu biên soạn sẽ giúp các bạn nắm vững các kiến thức quan trọng của bài học và gợi ý trả lời câu hỏi tại trang 189 sách giáo khoa ngữ văn 9 tập 1.

Cùng tham khảo...

KIẾN THỨC CƠ BẢN

Tác giả

Nguyễn Thành Long (1925 - 1991), quê ở huyện Duy Xuyên, tỉnh Quảng Nam, viết văn từ thời kỳ kháng chiến chống Pháp. Ông là cây bút chuyên về truyện ngắn và kí. Truyện ngắn Lặng Lẽ Sa Pa là kết quả của chuyến đi Lào Cai trong mùa hè năm 1970 của tác giả. Truyện rút từ tập Giữa trong xanh in năm 1972.

SaPa: một huyện thuộc tỉnh Lào Cai nằm trong khu vực dãy núi Hoàng Liên | Sơn, có thị trấn nghỉ mát SaPa nổi tiếng. Dãy Hoàng Liên Sơn có nhiều núi cao, trong đó có đỉnh Phaul-phi-xăng cao nhất nước ta (3.143 mét).

Tác phẩm

Lặng lẽ Sa Pa có cốt truyện đơn giản, xoay quanh tình huống gặp gỡ bất ngờ giữa ông họa sĩ già, cô kỹ sư trẻ với anh thanh niên làm công tác ở trạm khí tượng trên đỉnh Yên Sơn thuộc SaPa. Nhân vật chính là anh thanh niên chỉ xuất hiện trong nửa giờ nhưng đã để lại trong lòng mọi người những tình cảm đẹp.

Xem thêm: [Tóm tắt truyện Lặng lẽ Sa Pa](#)

HƯỚNG DẪN SOẠN BÀI LẶNG LẼ SA PA

Hướng dẫn trả lời các câu hỏi trang 189 sách giáo khoa:

ĐỌC - HIỂU VĂN BẢN

1 - Trang 189 SGK

Nhận xét về cốt truyện và tình huống cơ bản của truyện ngắn Lặng lẽ Sa Pa. Tác phẩm này, theo lời tác giả, là "một bức chân dung". Đó là bức chân dung của ai, hiện ra trong cái nhìn và suy nghĩ của những nhân vật nào?

Trả lời

- Tình huống truyện được xây dựng như sau: Bác lái xe dừng xe để cho hành khách nghỉ trên đỉnh Sa Pa, nơi anh thanh niên làm việc. Bác lái xe giới thiệu ông họa sĩ già và cô kỹ sư trẻ làm quen với anh thanh niên. Đây là lần gặp gỡ đầu tiên của những người xa lạ nhưng trong một thời gian rất ngắn ngủi, giữa họ có sự cảm thông, quý mến thân tình. Cuộc gặp gỡ bất ngờ ở nơi heo hút này để lại trong tâm tưởng mỗi người những tình cảm, ấn tượng tốt đẹp.

Nhân vật anh thanh niên chỉ hiện ra trong chốc lát, đủ để các nhân vật khác kịp ghi nhận một ấn tượng, một "kí họa chân dung" về anh rồi dường như anh lại khuất lấp vào trong mây mù bạt ngàn và cái lặng lẽ muôn thuở của núi cao Sa Pa. Nhân vật anh thanh niên hiện ra để cho mọi người cảm nhận được rằng: "Trong cái lặng im của Sa Pa [...], Sa Pa mà chỉ nghe tên, người ta đã nghĩ đến chuyện nghỉ ngơi, có những con người làm việc và lo nghĩ như vậy cho đất nước".

2 - Trang 189 SGK

Phân tích nhân vật anh thanh niên trong truyện.

Trả lời

Hoàn cảnh sống và làm việc một mình trên đỉnh núi cao, quanh năm suốt tháng giữa cỏ cây và mây núi Sa Pa. Công việc của anh là *"đo gió, đo mưa, đo nắng, tính mây, đo chấn động mặt đất, dự vào việc báo trước thời tiết hằng ngày, phục vụ sản xuất, phục vụ chiến đấu"*. Công việc ấy đòi hỏi phải tỉ mỉ, chính xác và có tinh thần trách nhiệm cao (*nửa đêm, đúng giờ "ốp" thì dù mưa tuyết, giá lạnh thế nào cũng phải trở dậy ra ngoài trời làm công việc đã quy định*)

- Gian khổ nhất đối với anh là phải vượt qua được sự cô đơn, vắng vẻ. Nhưng anh thanh niên đã vượt lên trên được hoàn cảnh ấy, bởi:

+ Trước hết anh có ý thức về công việc và lòng yêu nghề.

+ Anh có những suy nghĩ thật đúng đắn và sâu sắc đối với cuộc sống con người: nửa ngoài công việc - đó là niềm vui đọc sách.

- Nét đẹp đáng mến nữa của anh là sự cởi mở, chân thành và khiêm tốn.

Tham khảo thêm những bài văn [phân tích nhân vật anh thanh niên trong Lặng lẽ Sa Pa](#) hay

3 - Trang 189 SGK

Phân tích nhân vật ông hoạ sĩ.

Nhân vật này cùng với các nhân vật phụ khác đã góp phần tô đậm hình ảnh người thanh niên trong truyện như thế nào?

Trả lời

Tuy không dùng cách kể của ngôi thứ nhất nhưng tác giả đã mượn cái nhìn và suy nghĩ của ông hoạ sĩ để nói về nghệ thuật và về con người, cảm xúc trước người thanh niên ở một mình trong trạm khí tượng.

Trước sự xuất hiện của một đối tượng nghệ thuật (mà ông đang tìm trong chuyến đi thực tế cuối cùng trước khi nghỉ hưu) đã làm nhà hoạ sĩ bối rối: chào ôi, bắt gặp một con người như anh ta là một cơ hội hãn hữu cho sáng tác... nhưng làm thế nào đạt được chính tâm lòng của nhà học sĩ

giữa bức tranh đó và làm thế nào người xem hiểu được anh ta, mà không hiểu như một ngôi sao xa?

Ông họa sĩ muốn ghi lại hình ảnh anh thanh niên bằng nét bút kí họa. Người con trai đáng yêu thật, nhưng làm cho ông nhọc quá. Với những điều làm cho người ta suy nghĩ về anh. Và về những điều anh suy nghĩ...

Những xúc cảm và suy tư của ông họa sĩ về người thanh niên và những điều khác như sự bất lực của nghệ thuật trong cuộc hành trình vĩ đại là cuộc đời (...), như quan niệm về cái đất Sa Pa.

Các nhân vật khác

- Nhân vật cô kĩ sư: Cuộc gặp gỡ bất ngờ với anh thanh niên, những điều anh nói, cả chuyện anh kể về những người khác đã khiến cô "*bàng hoàng*". Đó là sự bùng dậy của những tình cảm lớn lao, cao đẹp khi người ta gặp được những hình ảnh sáng đẹp để toả ra từ cuộc sống, từ tâm hồn của người khác.

- Nhân vật bác lái xe: Qua lời kể của nhân vật này, ông họa sĩ và cô gái trong truyện cũng như người đọc được kích thích sự chú ý, đón chờ sự xuất hiện của anh thanh niên - nhân vật chính của truyện mà theo lời của bác lái xe là "*một trong những người cô độc nhất thế gian*". Cũng qua lời kể của bác mà ta biết được những nét sơ lược về nhân vật chính và nỗi "*thèm*" được gặp người của anh khi mới lên. sống một mình trên đỉnh núi cao quanh năm lạnh lẽo, chỉ có cây cỏ và mây mù.

Tóm lại, thông qua những cảm xúc và suy nghĩ cùng thái độ cảm mến của các nhân vật phụ, hình ảnh nhân vật anh thanh niên được hiện ra càng rõ nét và đẹp hơn, chủ đề tác phẩm được mở rộng thêm, gợi ra nhiều ý nghĩ.

Ông kĩ sư ở vườn rau Sa Pa hằng ngày ngồi trong vườn chăm chú quan sát cách lấy mật của ong, rồi tự tay thụ phấn cho hàng vạn cây su hào để hạt giống làm ra tốt hơn. Đó là anh cán bộ nghiên cứu đã mười một năm ròng túc trực chờ sét để lên bản đồ sét tìm tài nguyên cho đất nước. Họ tạo thành cái thế giới những con người như anh thanh niên ở trạm khí tượng.

4 - Trang 189 SGK

Trong truyện ngắn này có sự kết hợp các yếu tố trữ tình, bình luận với tự sự. Em hãy chỉ ra các chi tiết tạo nên chất trữ tình của tác phẩm và nêu tác dụng của chất trữ tình đó.

Trả lời

Chất trữ tình toát lên từ cái đẹp của thiên nhiên Sa Pa bằng ngôn ngữ nghệ thuật tạo hình đầy màu sắc, ở sự sống của cây, của hoa lá, gợi ra những tưởng tượng kì thú (những cây thông... rung títt... những ngón tay... cái nhìn bao che...). tô điểm và tạo nên vẻ đẹp cho cuộc sống con người.

- “Mây hắt từng chiếc quạt trắng lên từ các thung lũng”.
- “Lúc bấy giờ, nắng đã mạ bạc cả con đèo, đốt cháy rừng cây hùng hực như một bó đuốc lớn”.

Nhưng chất trữ tình toát lên chủ yếu từ nội dung truyện: một cuộc gặp gỡ tình cờ đã để lại bao dư vị trong lòng mỗi người, những nét đẹp giản dị đáng mến của anh thanh niên. Qua những câu chuyện anh kể về cuộc sống của mình trong cái “Lặng lẽ Sa Pa”, những tình cảm, cảm xúc mới nảy nở trong lòng ông họa sĩ, cô kĩ sư đối với anh thanh niên.

Có thể nói chất trữ tình trong tác phẩm đã nâng cao ý nghĩa và nét đẹp của sự việc, của con người, làm rõ nét chủ đề tư tưởng của truyện.

5 - Trang 189 SGK

Phát biểu chủ đề của truyện.

Trả lời

Chủ đề của truyện: Qua việc ca ngợi những con người lao động thầm lặng, tác giả khẳng định "Trong cái lặng im của Sa Pa, có những con người làm việc và lo nghĩ như vậy cho đất nước", đồng thời gợi ra những vấn đề về ý nghĩa của lao động chân chính.

LUYỆN TẬP

Yêu cầu: Phát biểu cảm nghĩ về một trong hai nhân vật: anh thanh niên, ông họa sĩ.

Hướng dẫn:

- Giới thiệu nhân vật.
- Cảm nghĩ về nhân vật
- + Công việc.

+ Phẩm chất: sống lạc quan, trái tim nhạy cảm, luôn yêu mến mọi người. Là con người đầy trách nhiệm và niềm say mê với công việc, sống thầm lặng để cống hiến.

Bài tham khảo một số bài [cảm nhận về nhân vật anh thanh niên trong Lặng lẽ Sa Pa](#) hay.

SOẠN BÀI LẶNG LỄ SA PA NGẮN NHẤT

SOẠN VĂN 9 NGẮN GỌN

Lãng lẽ Sa Pa

(NGUYỄN THÀNH LONG)

1 trang 189

- Cốt truyện truyện ngắn “Lãng lẽ Sapa” là một cốt truyện đơn giản, kể về cuộc gặp gỡ giữa anh thanh niên với nhà họa sĩ và cô kĩ sư nông nghiệp
- Tình huống truyện: Cuộc gặp gỡ tình cờ giữa anh thanh niên làm công việc khi tượng với người họa sĩ, cô kĩ sư trên đỉnh Yên Sơn
- Tác phẩm là bức chân dung về nhân vật anh thanh niên

2 trang 189

Nhân vật anh thanh niên trong truyện

- Anh là một người có suy nghĩ đẹp: Anh có quan niệm đúng đắn về hạnh phúc, về lẽ sống. “Khi ta làm việc ta với công việc là đôi, sao lại gọi là một mình được, hưởng chi việc của cháu gần liền với bao anh em đồng đội dưới kia. Chàng trai ấy quan niệm về hạnh phúc là được cống hiến cho cuộc đời.
- Anh có hành động đẹp: Anh vượt qua khó khăn gian khổ, sống một mình trên đỉnh núi cao trong sự cô đơn tuyệt đối để làm nhiệm vụ một cách tự giác, có kết quả cao
- Anh có lối sống đẹp:
 - + Chỉ có một mình trên đỉnh núi cao anh vẫn tổ chức sắp xếp cuộc sống ngăn nắp chủ động, độc lập trong cuộc sống của mình
 - + Anh sống rất chân thành cởi mở, quan tâm đến mọi người, khao khát được nói chuyện với mọi người, quý trọng tình cảm của người khác. Anh luôn biết khiêm nhường. Vì vậy khi ông họa sĩ muốn vẽ chân dung anh, anh đã giới thiệu những người khác đáng khâm phục hơn.

Như vậy, dù anh chỉ xuất hiện trong một khoảng khắc ngắn của truyện, ta cũng đã có thể hình dung ra chân dung một nhân vật với những nét đẹp trong suy nghĩ, hành

Có thể bạn quan tâm:

- [Tổng hợp các đề văn về Lặng lẽ Sa Pa](#)
- [Phân tích truyện ngắn Lặng lẽ Sa Pa](#)

TỔNG KẾT

Các kiến thức bài học này bạn cần ghi nhớ:

- Truyện ngắn Lặng lẽ Sa Pa khắc hoạ thành công hình ảnh những người lao động bình thường, mà tiêu biểu là anh thanh niên làm công tác khí tượng ở một mình trên đỉnh núi cao. Qua đó, truyện khẳng định vẻ đẹp của con người lao động và ý nghĩa của những công việc thầm lặng.
- Truyện đã xây dựng được tình huống hợp lí, cách kể chuyện tự nhiên, có sự kết hợp giữa tự sự, trữ tình với bình luận.

// Mong rằng nội dung của bài **hướng dẫn soạn văn 9 bài lặng lẽ Sa Pa** này sẽ giúp các bạn ôn tập và nắm vững các kiến thức quan trọng của bài học. Chúc bạn luôn đạt được những kết quả cao trong học tập.